

Lev Sergejevič Terešin (1896-1993)

V patnácti letech ve vlastní observatoři objevil novou hvězdu. Studoval na petrohradské konzervatoři hru na violoncello a zároveň se stal strojním inženýrem. Během 1. světové války sloužil u Elektrotechnického batalionu a po revoluci začal pracovat pro Rudou armádu. V roce 1919 byl ustanoven velitelem na hlavní radio-stanici v Rusku a v tomtéž roce vstoupil do služeb k Abramovi Fjodorovičovi Lofťemu, zakladateli Fyzikálně-technického ústavu. V té době vynalezl přístroj, který mu navždy zásadně změnil život – tereminov, zkráceně teremin.

„Šlo o dřevěnou skříňku na nožičkách, připomínající rokokový kabinet, s kovovou vertikální anténou, kovovou smýčkou umístěnou horizontálně z levé strany a vakuovanými elektronkami uvnitř. Prehistorický hybrid mezi rádem a elektronickým hudebním nástrojem byl na světě. Nástroj se ovládal rukama, bez kláves, bez strun, bez pedálů. Celý efekt spočíval ve fyzikálním principu, kdy přiblížení rukou hráče do těsné blízkosti antén způsobovalo řízené ovlivňování výchozí frekvence. Hráč mikoval jako šarlatánský DJ – jen místo vinylů měl k dispozici dvojí kombinaci radiofrekvenčních oscilátorů. Vysunutá anténa ovlivňovala frekvenci zvuku, kovová smýčka hlasitost zvuku, který byl v pozdějších prototypch emitován ampliconem a triangulačním mono-reproduktorem. Výsledný zvuk mezi fixní a variabilní radiofrekvencí se pohyboval ve slyšitelném rozsahu 0-2000 Hz a podobal se meluzíně...“ (www.zivel.cz/towin.enpraxe/article.php?id=442)

Poprvé byl tereminov prezentován veřejnosti na moskevském strojním veletrhu v roce 1920. O dva roky později předvádí Terešin svůj nástroj (jako alarm) V. I. Leninovi přímo v jeho pracovně. Ten je tereminovoxem nadšen, neboť v něm vidí ideální prostředek propagace plánu elektrifikace. A tak zatímco Rusko zažívá hrůzy občanské války, Terešin odjíždí na velké „turné“ po celé zemi. Výtežky koncertu jsou použity pro potřeby Fondu boje s hladomorem.

V roce 1924 se Terešin oženil s dvacetiletou Kateřinou Konstantinovou. V prosinci 1925 dostává německý patent na „signální zařízení“ a „zařízení na generování zvuků“ (tereminov).

Jako zaměstnanec Fyzikálního ústavu se začíná Terešin pomalu seznamovat s praxí tajných služeb. V roce 1927 dostává povolení opustit výzkumný ústav a odebrat se na delší obchodní cestu v rámci výměny vědeckých poznatků. Jeho styčným důstojníkem je sám Jan Karlovič Berzin, šéf ruské rozvědky. Tereminovy koncerty v zahraničí budí vel-